

Starokatolická církev v ČR

COMMUNIO

1/12

Slovo na cestu

Milované sestry, milovaní bratři,

čtyřicet let trvalo putování Izraele pouští, čtyřicet dní trval Ježíšův pobyt na poušti a stejně tolik dní trvá naše postní příprava na Velikonoce. Čtyřicetidenní cesta postní doby začala na Popeleční středu a má šest zastávek – šest nedělí. Ta první nás přivádí na poušť a vypráví o trojím pokušení našeho Pána. Na poušť, jako do jednoho bodu, je promítnut Ježíšův celoživotní příběh. Poušť už od dob Staré smlouvy znamená zkoušku víry a opravdovosti.

Ježíš byl pokoušen ďáblem. Máme-li jeho zápasu se zlem porozumět, musíme vzít na vědomí jeho plné lidství. Bůh pokoušen být nemůže, ale člověk ano. A Ježíš se nám stal zcela podobným, kromě hříchu (ne kromě pokušení). Byl pokoušen pro nás, a ne pro sebe.

Být pokoušen ještě neznamená být vinen, je to prostě něco, co patří k nám lidem, slabým tvorům. Být pokoušen to neznamená jen šilhat po penězích, po požitcích, po moci, po sexu – to by bylo moc jednoduché. Pokušení je mnohdy zabaleno tak, abychom ho nepoznali, tváří se velmi přijatelně, ctnostně, skoro svatě. A přece uvnitř smrdí. Pokušení patří k naší malosti, ale k naší velikosti patří nepodlehnutí a zvítězit.

Tři lákavé nabídky, které činí Ďábel Ježíšovi, jsou tři obrazy, které si o Mesiášovi vytvořila lidská fantazie. Ne že by neměly jakousi oporu v bibli. Ďábel rád cituje bibli a vždycky se s ní ohání.

Vlastně jakoby o nic nejde. Kdo by nechtěl utížit svůj hlad, kdo by nechtěl vyzkoušet Boží

ochrannou moc a kdo by nevolil cestu malého kompromisu, aby získal víc?

Všechna tři pokušení jsou však víc než jen nabídky etického selhání. Ukazují modely duchovního odstupu vůči Bohu, hledání lákavých, ale nebezpečných zkratk, falešného mesiášství, které není postaveno na odevzdání se Bohu se vším, až ke smrti. Ve všech třech pokušeních jde „jen“ o možnost jít směrem, na jehož konci by nemusel být kříž.

Postní doba i nám dovoluje – stejně jako poušť – setkat se s něčím božským nebo ďábelským. Ptá se nás, zda si dokážeme odeprít něco z toho, co nutně nemusíme mít, aby lépe vyniklo to, co je v životě důležité. A také jak se umíme bránit zlu, s nímž se – pod různými převleky a maskami – setkáváme.

Protože i Kristovo i naše pokušení se odehrává na cestě, která vyvrcholí vítězstvím Velikonoce, na něž se připravujeme se vši vážností, pokorou a opravdovostí.

Přeji Vám požehnanou postní dobu s pohledem upřeným k Velikonocům!

Váš bratr

ivana Kuglerová

Pod osmý obraz boží

Dneska jsem
ztratila nekonečno.
Bolí to jako čert.
Úbytek inteligence
spolehlivě pozoruju už po druhý lahvi.
O moudrosti nemůžu svědčit.
Ale možná je nemoudré
pít na léky.
A pít vůbec.
A možná je nemoudré...
Ale...

Ale zajímalo by mě,
kolik má Bůh zubů.

Obsah

Slovo na cestu	2
Dialog mezi starokatolickou a římskokatolickou církví	4
Postní úvaha	5
Rozhovor s Jiřím J. Konvalinou.....	7
Poslouchejte ženy	10
Jak a proč platit církevní příspěvek?	13
Katedrál ní chrám Proměnění Páně ve Varnsdorfu.....	15
Pro usmání	17
Zprávy.....	18

COMMUNIO – vydává Starokatolická
církev v ČR, Na Bateriích 27, Praha 6,
162 00
ISSN 1805-1243
Registrační číslo MK ČR E 20002.
Vyšlo 15. 3. 2012

tel./fax 224 319 528
e-mail: stkat@starokatolici.cz
www.starokatolici.cz

Za toto číslo zodpovídá redakční
rada. Děkujeme za příspěvek na pa-
pír a tisk.

Neoznačené fotografie archiv redakce.

Dialog mezi starokatolickou a římskokatolickou církví

Kardinál Kurt Koch, předseda Papežské rady pro jednotu křesťanů, spolu s Msgre. Matthiasem Türkem přijali 6. září 2011 v Římě delegaci Mezinárodní biskupské konference Utrechtské unie starokatolických církví. Starokatolická delegace se skládala z arcibiskupa Jorise Vercammena, předsedy Mezinárodní biskupské konference, prof. Urse von Arx z Bernské univerzity a faráře Ioana L. Jebeleana z Lucernu, ekumenického pověřence Mezinárodní biskupské konference.

Zástupci obou církví se vzájemně informovali o recepci dokumentu „Církev a církevní společenství“ Mezinárodní římskokatolicko-starokatolické komise pro dialog. Diskuze byla vedena ve velmi srdečném duchu a v atmosféře vzájemné důvěry. Obě strany se shodly na tom, že se komisi v její práci, založené na „dialogu pravdy a lásky“, podařilo vytvořit novou bázi vzájemné důvěry, na níž je třeba dále pracovat.

Obě strany se vzájemně informovaly o stavu svých ekumenických dialogů s ostatními církvemi. Starokatolický návrh přizvat pozorovatele druhé církve k probíhajícím starokatolickým a římskokatolickým dialogům s pravoslavnými a s anglikány bude prodiskutován s příslušnými stranami.

Dále bylo konstatováno, že významný problém v dialogu představuje pojetí vztahu universální a místní církve. Tento vztah by měl být viděn v souvislosti s primátem. Rovněž starocírkevní konsensus, že neexistuje cír-

kevní společenství bez společenství eucharistického, vyžaduje bližší pozornosti, zejména ve vztahu k dialogu Katolického biskupství starokatolíků v Německu s Německou evangelickou církví, který probíhal v roce 1985 a vedl k „Dohodě o vzájemném pozvání k účasti na slavení eucharistie“. Rovněž církevní společenství starokatolíků s anglikány je třeba tematizovat. Další otázky, které je třeba ještě probrat, jsou otázka svěcení žen a otázka mariánských dogmat.

Na závěr setkání se obě delegace shodly na tom, že práce komise na textu dokumentu „Církev a církevní společenství“ má dále pokračovat. Nová mezinárodní komise by měla započít svou práci na začátku roku 2012. Zároveň by měl být text dokumentu „Církev a církevní společenství“ zpřístupněn i v anglickém a francouzském jazyce.

☒ *Msgre. Matthias Türk, Řím*
Pfr. Ioan L. Jebelean, Luzern

Postní úvaha

„Laetare Ierusalem: et conventum facite omnes qui diligitis eam“ („Radujte se s dcerou jeruzalémskou a jásejte nad ní všichni, kdo ji milujete!“)

(ze vstupního zpěvu 4. neděle postní)

Postní doba je dobou plnou paradoxů – z každého jejího okamžiku k nám promlouvají slova o pokání a obrácení, tedy připomínky naší vlastní viny a našeho osobního hříchu. To je jedna strana mince. Tou druhou, neméně důležitou, je ale radost, milosrdenství a Boží láska – nejdokonaleji demonstrována v tom, co vlastně celou postní dobu očekáváme: slavné vzkříšení Božího syna, které překonává hrůzu Velkého pátku se vši lidskou zradou, utrpením a smrtí, a které přináší vysvobození a odpuštění všemu lidu. Proto se radujeme ve svém očekávání a tato radost prostupuje i naším pokáním, naším postem.

To je možná to nejparadoxnější – spojení pokání s radostí. Vždyť naše obvyklá představa o něm je spíše opačná. Při vyslovení slov jako

obrácení se, půst nebo pokání nám vyvstává představa – ne-li kajícího, který si v zíněném šatu sype hlavu popelem – tak alespoň něko-ho, kdo v hluboké vnitřní pohrouženosti zpytuje své svědomí, lituje svých hříchů a svádí třeba i v slzách těžký vnitřní boj sám se sebou. Existuje tedy vůbec něco jako veselý kající? Nebo je to skutečně oxymoron a paradoxní protiklad? Odpověď na tuto otázku nám může pomoci nalézt jedno z nejkrásnějších evangelních svědectví o obrácení hříšníka, které Kristus svědčil coby podobenství svým učedníkům.

„Synu, ty jsi stále se mnou a všecko, co mám, je tvé. Ale máme proč se veselit a radovat, poněvadž tento tvůj bratr byl mrtev a zase žije, ztratil se a je nalezen.“

(Lk 15, 32)

Podobenství o marnotratném synu. Tak je tento příběh, který nalezneme v 15. kapitole Lukášova evangelia, obvykle nazýván. Správně by se ale měl jmenovat spíše podobenství o milosrdném otci, protože o otcovskou odpouštějící

cí lásku tu jde především. Pokud by totiž náš pohled zůstal jenom na onom marnotratném synovi, tak by se nás muselo zákonitě zmocnit stejné rozhořčení jako jeho spořádaného bratra – ten, který všechno rozházel, má být najednou přijat velkolepou oslavou, zatímco ten, který zůstal vždy věrný a oddaně sloužil svému otci, nedostane ani kůzle, aby se mohl povyrazit s přáteli. Kde je v tom nějaká spravedlnost, mohli bychom se ptát. Ovšem pokud bychom se takto opravdu zeptali, tak jsme již učinili onu klíčovou chybu. Taková otázka se totiž ptá po objektivní spravedlnosti, odosobněné, která nenechává žádné místo pro odpuštění a pro lásku – lidskou, ani Boží.

Marnotratný syn je pravzorem kajčnicka, se všemi jeho dobrými i špatnými stránkami. Ve svém úmyslu je vedený zprvu celkem přízemní úvahou – nemá co jíst, hyne hlady, říká doslova evangelium, a myslí si, že jako syn, jakkoliv marnotratný, by u svého otce přeci jen mohl mít zajištěnou existenci. Zajímavé je, že když dojde skutečně k opětovnému setkání obou, vynechávají některé staré biblické rukopisy větu „učin mě jedním ze svých nádeníků“. Jako by se tvářil v tvář své vině a tomu, na kom se té viny dopustil, marnotratný syn zastyděl za svůj původní, svým způsobem zisťný kalkul. Jenom pokorně vyznává „Otče, zhřešil jsem proti nebi i před tebou“ a vše ostatní už nechává na otcově rozhodnutí. A z něj už mluví otcovská láska a odpuštění. Nevy nucená, ale neochvějná.

S křesťanským pokáním je to velmi podobně. Budeme-li sami k sobě upřímní, pak si musíme přiznat, že i u nás často stojí na počátku kalkul. Trápí nás svědomí, máme výčitky a rádi bychom se jich zbavili. Nejlépe nějak jednoduše, aby nás to moc nebolelo

a abychom nemuseli moc dělat, natož se nějak zásadněji měnit. Tváří v tvář Bohu, který vidí do srdce každého člověka, se však vždy musíme zastydět. Vypořádat se sám se svým hříchem je nad síly každého z nás. K tomu potřebujeme Boží bezpodmínečnou lásku a jeho otcovské odpuštění. Nám nezbyvá, než říci: „Bože-otče, zhřešil jsem proti tobě a před tebou“ a zcela se vydat do jeho rukou. V tom je velké osvobození. Na straně druhé je to také závazek – nevíme, jaké budou plody takového vydání se do Božích rukou. Evangelium nám neříká, co se stalo s marnotratným synem poté, co utichlo veselí oslavy nad jeho návratem. Zda se skutečně stal nádeníkem, zda mu otec dal něco z toho, na co vlastně ani neměl nárok, zda již otci zachoval věrnost... nevíme. Stejně jako nevíme, kam nás zavede naše upřímné pokání, když otevřeme Bohu své srdce – tedy to, které by mělo být v centru našeho prožívání postní doby. Jen jedním si můžeme být jisti: je to jeho ruka, která nás v takové situaci vede.

Na počátku jsem si položil otázku: existuje něco jako veselý kajčnick? A v tomto kontextu musím odpovědět: ano. Ten, kdo se skutečně obrátil, tedy změnil své smýšlení – konec konců, to je i pravý význam řeckého slova pro pokání, metanoia – otevřel své srdce Bohu a všechny své chyby a hříchy odevzdal jeho odpouštějící lásce, ten se může skutečně radovat. Radovat se z jeho odpuštění a z jeho vedení. Jen pak již nelze udělat krok zpět, člověk musí toto Boží vedení bezpodmínečně přijmout, byť by cesty, na které míří, byly sebetěžší. Protože kdyby tak neučinil, byl by nejen synem marnotratným, ale i nevděčným.

✠ Petr Jan Vlnš

Rozhovor s...

Jiřím

J. Konvalinou

V létě letošního roku tomu bude již 15 let, kdy vyšlo první číslo obnoveného časopisu *Communio*. Od začátku byl a stále je jeho redaktorem Jiří Jan Konvalina. U příležitosti tohoto kulatého výročí jsme mu položili pár otázek.

*Po celou dobu, co *Communio* vychází, do něj přispíváš a staráš se o jeho obsah. Při listování staršími čísly jsem ale nenarazila na žádný rozhovor s tebou. Mohl by ses tedy na úvod čtenářům krátce představit?*

Jmenuji se Jiří Konvalina, pokud přidám i křestní a bířmovací jméno tak Jiří Jan Matouš Konvalina. Jsem ženatý, dvě děti. Mezi hlavní koníčky patří klasické kuželky, hudba, sport, regionální pivovary... Pro časopis *Communio* pracuji od roku 1997. V současné době jsem i členem farní rady pražské obce.

*Se stejnou vytrvalostí s jakou se věnuješ vydávání *Communie* se také účastníš všemožných starokatolických i ekumenických akcí a to s celou rodinou. Jak dlouho jsi starokatolíkem? (Případně co tě ke starokatolictví přivedlo, co tě na něm nejvíce oslovuje).*

Jsem člověk, kterého Bůh oslovil až na prahu dospělosti. Pocházím z ateistické, resp. nepraktikující rodiny. Na počátku 90. let jsem však začal tušit, že „nějaká vyšší síla“

tu je. Dlouho jsem vytrvale odmítal křesťanství a hledal tu správnou víru. Jak jsem však získával více a více informací, dozrál jsem k poznání, že křesťanství je tou správnou cestou. Nebyl jsem však členem žádné církve a věděl jsem, že římskokatolická církev mě neoslovuje. Rozhodl jsem se, že se podívám i po méně známých církvích a zjistím si o nich více. Šel jsem na to velmi pragmaticky: vzal jsem doma tehdejší Zlaté stránky a vypsal si všechny v Praze dostupné církve, začal si zjišťovat více informací a postupně je obcházet. Výhledově jsem se viděl někde u husitů nebo luteránů, ale jednoho dne mě můj kamarád oslovil s tím, že jde na bohoslužbu ke starokatolíkům. Ty jsem měl také na seznamu, ale ten název mě trochu odrazoval, protože jsem se bál, že to budou nějakí ultraortodoxní katolíci, nicméně hned po první bohoslužbě v rotundě Nalezení sv. Kříže a proniknutí do základní věrouky jsem si řekl, že tady je to, co hledám – tedy otevřenost, určitou flexibilitu, utrakvismus, ale zároveň původní katolictví. To bylo

na konci roku 1992. Je zajímavé, ale i trochu smutné, že z tehdejších 10 účastníků mé první bohoslužby jsem zbyl jen já a biskup Dušan. Pražská obec se od té doby velmi obměnila, ale také rozrostla.

Jirko, jak je možné, že jsi u Communia vydržel celých 15 let?

To by mě také zajímalo. J Když jsme na jaře v roce 1997 rozjížděli obnovené vydávání časopisu Communio, tak jsem se zařekl, že ho neopustím a vydržím minimálně dva roky, protože od započaté práce se neutíká. Nechtěl jsem, aby Communio zase hned po pár číslech skončilo, jako se to stalo v letech 1991–1992. Musím se přiznat, že párkrát už mi došly baterky i trpělivost, ale pak mě něco zase nakoplo zpátky. I když je pravda, že v posledních letech je moje role spíše koordinační a metodická, než tvůrčí. Ale bez Boží pomoci už bych u toho asi nebyl.

Musí to být dost těžké přimět lidi přispívající dobrovolnický, aby psali své články včas a také v publikovatelné formě. Stává se často, že přijdou příspěvky, které se otisknout nedají? Jak to děláš v případě, že je příspěvků nedostatek?

Snažíme se otisknout většinu dodaných příspěvků, ale nezastírám, že už se párkrát stalo, že jsme článek dali do archivu nebo ho rovnou vrátili autorovi. V praxi to funguje tak, že na redakční radě probereme témata, která by se měla v Communiu objevit a já pak zajišťuji autory nebo konkrétní články. Odmítnout tedy nějaký článek mohu přímo já, nebo v druhé vlně celá redakční rada, kde má každý jeden hlas. Nesmíme zapomenout, že jsme oficiální církevní časopis, takže poslední slovo k obsahu má i biskup. Dušan je však

přítomen na většině redakčních rad, takže případná kontroverzní témata či články si vyříkáme zpravidla tam. Mnohem větší problém máme s tím, že slíbené články nedorazí nebo dorazí se zpožděním. Ty pak nahrazujeme články, které mám v tom zmíněném archivu. Občas se totiž stane, že někdo pošle více nadčasových a kvalitních textů. Díky těmto autorům pak můžeme s obsahem flexibilně pracovat. Nezapomínejme, že časopis musí mít počet stran dělitelný čtyřmi, takže pokud máme např. 21 nebo 23 stran textu, musí se řešit, zda to zkrátit nebo kde najít tu chybějící výplň.

Kde bereš pořád nápady? 15 let je dlouhá doba.

Jak už jsem naznačil před chvílí, tak nápady už mi trochu docházejí. Každý holt jednou vyhoří. Proto už nepíší tolik článků co dřív, ale snažím se hlídat, aby čísla vycházela pokud možno včas a byly tam rozmanité články od různých autorů. Dlouhodobě vadí nedostatek autorů. Často se tam točí stejní lidé, ale zaplať Pán Bůh alespoň za ně. Bez nich už by Communio dávno nevycházelo.

Slyšela jsem, že se párkrát diskutovalo o směřování i obsahu Communia i v tom smyslu, že by tam měly být placené reklamy, rozhovory, rádobý bulvární články. Je to pravda? Vyšlo někdy Communio s bulvárním obsahem?

Je pravda, že těmito myšlenkami jsme se několikrát zabývali, stejně jako pořád řešíme, který design Communia je ten pravý. Vyšlo sloveně bulvární číslo nebo článek myslím nevyšel, stejně jako se (naštěstí) neuchytila myšlenka nabídnout část prostoru sponzorům a reklamě, ale v roce 1999 vyšlo takové recesistické číslo. Tehdy se mi sešlo několik

více méně vtipných témat a článků, tak jsme se s redakční radou domluvili, že to nebude dávkovat po kapkách a pustíme to celé najednou. Tak vzniklo číslo 3/99, které je plné pseudoteologie, vtipů, rozhovorů a mystifikací. Problém byl v tom, že jsme tam tenkrát museli otisknout i nějaké reálné aktuality, takže byl trochu problém odlišit, co je pravda a co mystifikace.

Všechna starší čísla Communia jsou archivována na biskupském ordinariátě, kde je možné do nich nahlédnout. Je i jiná cesta jak se seznámit s obsahy starších vydání? Uvažuješ o použití některých zajímavých starších článků do aktuálních čísel? Něco jako pravidelné „okénko z archivu“?

Texty v elektronické podobě jsou i u mě v archivu. Plánujeme, že bychom v dalších číslech přidali vždy kousek z těch historických čísel. Asi to vždy naskenuji, aby se zachovala i původní grafika a čtenáři měli srovnání – ty technické podmínky byly s dnešní dobou nesrovnatelné.

Pokud si vzpomínám, uvažovalo se také o nové grafické podobě Communia. Jak to nakonec dopadlo? Dostane Communio nový kabát? Chystají se v současné době nějaké nové seriály, nebo rubriky?

Dlouhodobí čtenáři si vybaví, že Communio mělo historicky čtyři základní facelifty. První bylo Communiono, které nepravidelně vycházelo v letech 1991–1992. To bylo ještě ve formátu A4. Na jeho grafickou podobu jsme navázali v roce 1997, kdy začalo obnovené vydávání Communia, tentokrát již ve formátu A5. Communio tenkrát vycházelo černobíle, protože těch 500 výtisků se dělalo ručně na biskupském ordinariátu pomocí

nůžek, lepidla a staré kopírky. Barevná byla jen vložená dětská příloha. Třetí verze byla odlišná v tom, že jsme začali tisknout v malé brněnské tiskárně, což se projevilo na kvalitě papíru i tisku. Communio vycházelo pořád jednobarevné, ale podařilo se nám domluvit, že každé číslo bude mít jinou barvu. Tak například o Vánocích vyšlo nikoli černobíle, ale fialovobíle Communio. Poslední (současnou) verzi vytvořil Jozef Husovský. Ta má plně barevnou obálku a černobílý vnitřek. Ale zpět k otázce... Vloni jsme se začali vážně zabývat myšlenkou, zda to znovu nějak nezměnit a neoživit. Podařilo se nám sehnat nějakou firmu, která se faceliftem těchto časopisů zabývá. Vzali si pár čísel a slíbili, že přijdou s novým návrhem. Za nějaký čas jsme se sešli a k mému překvapení nám řekli, že cokoli navrhli, bylo v porovnání s naším Communiem spíše horší. Dokonce nám doporučili návrat k té jednobarevné verzi, kterou jsme používali v letech 2001–2004. Takže to budeme muset ještě zvážit.

Co se týče nových článků, tak bych rád rozšířil okruh příspěvovatelů, především z mimopražských regionů. Nejde jen o homilie nebo duchovně založené články. Rád uvítám i zprávičky ze života obce doplněné fotografiemi či recenze zajímavé knihy, filmu apod. Naším cílem je více přispívat k prohlubování starokatolické identity a sounáležitosti mezi jednotlivými farnostmi. Také chystáme více úvah na ne zcela obvyklá témata. Nechte se překvapit...

Děkuji za rozhovor.

☒ *připravila Lucie Kodišová*

Poslouchejte ženy

Kde se v evangeliu vyskytují ženy, ukazují hlubokou moudrost.

Rád bych s vámi sdílel něco, co možná dosud unikalo vaší pozornosti. Evangelia byla napsána muži. Nejspíše jste si toho již všimli sami. Všichni známe jména evangelistů a považujeme za samozřejmé, že to byli muži. A právě v tom tkví problém: Považujeme to za samozřejmé. Nikdy jsme se nad tím nepozastavili a nezeptali jsme se, jak tato okolnost ovlivnila jejich sdělení. Znamená to, že hlavními protagonisty dobré zprávy jsou muži – přirozeně Ježíš, ale také dvanáct učedníků, rozliční kněží, farizeové a vykladači písma, ale i muži slepci, hluší a malomocní a 5000 mužů, kteří byli zázračně nasyceni pěti chleby a dvěma rybami.

Vyjma Ježíšovy matky Marie, která také v evangeliích nevystupuje příliš často, jen na začátku a na konci, vystupují ženy v evangeliích ve vedlejších rolích. Nepodílejí se na závažných věcech, které muži řeší mezi sebou. Právě tak v evangeliu sv. Jana na počátku 12. kapitoly (J 12,1–8) nabízí jen jeden nebo dva verše čtení pro květnou neděli. Když říká, že mu v Betanii připravili večeři, vypráví nám o Lazarovi, který jedl u stolu s Ježíšem, zatímco jim jeho sestra Marta sloužila. Muži jedí – ženy slouží.

Muži nechápou

Ženy tedy na první pohled nehrají v evangeliích příliš velkou roli. A přece, když se podíváte pozorněji, všimnete si něčeho, co evangelisté nemohli zakrýt. A to je, že v celé evangelijské zvěsti jsou to muži, kteří rozumí

špatně a ženy, které rozumí dobře. Množství nedůvtipných mužů pozorujících Ježíše jednoduše nerozumí, o co mu jde. Chápu ho špatně, mají o něm zkrleslé představy, zkrátka mu nechtějí naslouchat. Na nejdůležitějších místech evangelia jsou to ženy, které znenáhla pochopí, co se skutečně stalo.

Verše z 12. kapitoly Janova evangelia jsou toho příkladem. Čas Ježíšova utrpení a smrti se blíží. V uvedené části evangelijské zvěsti se vypráví, že večere se odehrála šest dní před Velikonocemi. Všichni muži však jedí a pijí a zdají se k tomu být slepí. Za Ježíšových dnů bylo při slavnostním jídle obvyklé u stolu nesedět, nýbrž ležet. Rozhodující pro příběh je, že Ježíšovy nohy nejsou pod stolem, nýbrž leží tak, že jsou snadno dostupné. Jedná se tedy o docela pohodlnou Dinner-Party. Muži slaví, nijak jasně nevnímají, jaký násilný obrat s utrpením, smrtí a zmrtvýchvstáním Krista nastane.

Závažné jednání

Marie, sestra Marty a Lazara, ví víc. Rozpoznala znamení času, naslouchala tomu, co Ježíš říkal, jak musí jít zemřít do Jeruzaléma. A tak udělala něco významného. Pomazala jeho nohy, jak bylo tehdy zvykem pomazávat mrtvé při pohřbu. Na rozdíl od mužů porozuměla, že se blíží okamžik Kristovy smrti.

Svým jednáním dala najevo, co se s Kristem stane fyzicky, ale zároveň tím vyjádřila hluboké porozumění pro význam toho, čeho Kristus na kříži dosáhne. Marie „marnotratně“ použije množství drahocenného oleje. Jidáš Iškariotský odhadl jeho hodnotu na 300 denárů, což byl zhruba průměrný roční příjem člověka pracujícího v tehdejší Palestině. Marne, neslychané plýtvání, zdálo se mu.

Žena Marie však rozpoznala v Ježíšových slovech něco velmi hlubokého: totiž, že Ježíš

na kříži zanedlouho vydá stejně „marnotratně“ a „nepřiměřeně“ svůj život za nás.

Marie odpovídá na „plýtvání“ plýtváním. Svým jednáním Marie ukazuje hluboké porozumění pro lásku bez hranic, k níž jsme všichni povoláni, protože je odpovědí na Ježíšovu „marnotratnou“ lásku k nám. Právě takový jasný vhled žen do toho, kdo je Ježíš a co působí, můžeme najít také jinde v evangeliích, v nichž jinak dominují muži. Je to například Samaritánka, kterou Ježíš potká u studny a která potom běží říct svým sousedům „Pojďte se podívat na člověka, který mi řekl všechno, co jsem dělala, není to snad Mesiáš?“ (J 4, 29).

Hysterické ženy“

Připomeňme si evangelijní zprávy z prvního velikonočního dne. Jsou to ženy, které první

poznávají, že Ježíš skutečně vstal z mrtvých, přestože jejich zprávu muži zprvu odmítají coby fantastickou vizi hysterických žen.

Je tu také Ježíšova matka Marie, která při svatbě v Káni odhodlaně prohlásí: „Udělejte, co vám říká,“ aniž by věděla, co chce Ježíš udělat. Chápe, že její syn musí jednoduše dělat to, k čemu byl povolán. Když je na konci Kristova příběhu Ježíš zapřen a většina jeho následovníků z řad mužů se rozprchla, zůstává Marie spolu s malou skupinkou stojící u paty kříže.

Tak to je! V evangeliích hrají muži mnohem větší roli než ženy, a přece jsou to ženy, které mají skutečný vhled do podstaty toho, co Ježíš učí, do toho, co očekává od svých stoupců a dokonce do jádra Ježíšovy osoby. Ženy nelze zkrátka v evangeliích přehlížet, protože jejich význam pro porozumění Ježíšovu učení je mimořádný.

Církev na to měla pomatovat. Podle některých nemají ženy právo na kněžské či biskupské svěcení s odůvodněním, že Kristus si jako učedníky vyvolil samé muže – avšak tím ignorují ten rozměr evangelia, který ukazuje ženy jako ty, kdo mají podstatný vhled do jeho charakteru a podstaty, a proto byly Ježíšem zvláště ctěny. Jiní popírají právo žen na kněžské a biskupské svěcení na základě některých pasáží v Pavlových listech. Ženám je pak upírána plná účast na vedení a učení církve. Evangelijní zprávy ovšem dokládají, že církvím, kde se toto děje hrozí, že budou chudší, protože se v nich nedává prostor efektivnímu vedení a vyučování ženami.

Děkujeme Bohu za evangelium a děkujeme Bohu za ženy, které nemohou být od evangelia jednoduše odděleny. Hlas žen nás volá po staletí. Jsme hloupí, pokud jej odmítáme, moudří pokud mu nasloucháme.

✠ Collin Williams
(přeložila Lucie Kodišová)

Převzato z Newsletter anglikánské Holly Trinity Kirche Genf z dubna 2011. Collin Williams byl mezi lety 2005 až 2010 generálním sekretářem Konference evropských církví a je úřadujícím rektorem anglikánského semináře v anglickém Ludlow.

Jak a proč platit církevní příspěvek?

Účast na životě starokatolických obcí stejně jako vlastní přihlášení se k členství v naší církvi s sebou nese od roku 1999 i povinnost platit tzv. církevní příspěvek. Tento příspěvek, kterým mj. dáváme najevo svou příslušnost ke Starokatolické církvi v ČR, byl schválen Synodou církve, tedy nejvyšším církevním orgánem. Kromě morální povinnosti tedy členům církve vznikla povinnost platit i de jure, nicméně je jasné, že jednotlivé farnosti nemají páku tento dobrovolně povinný, nebo spíše povinně dobrovolný, příspěvek vymáhat.

Připomínám, že tento příspěvek by měli hradit všichni dospělí starokatolíci s výjimkou dětí a sociálně slabých. Předmětem tohoto článku není jen tento příspěvek připomenout, ale i obecně sdělit, k čemu vybrané peníze slouží a jakou formou jej lze uhradit, protože jsou mezi námi tací, kteří církvi neplatí nikdy nic, ale i tací, kteří o tomto poplatku vůbec nevědí.

Z rozhodnutí výše uvedené synody platí, že vybrané prostředky jsou určeny výhradně pro vnitřní potřebu církve (pouze část odchází na ústředí církve, nic do zahraničí). Aktuálně tento příspěvek platí pouze cca 30–50 % dospělých a aktivních členů farností. Není tedy třeba být studovaný ekonom, aby bylo jasné, že se jedná o ne zcela významný zdroj příjmů farností, přesto považují za vhodné na tuto možnost prostřednictvím tohoto článku upozornit. Menší obce vyberou okolo 10.000 Kč ročně, ty větší zhruba dvojnásobek. Mnohem

více se vybere během sbírek při bohoslužbě, nebo na základě darů církvi. Nicméně ne každý se může pravidelně bohoslužeb své farnosti účastnit a ne každý chce platit v hotovosti při nebo po bohoslužbě. Proto je v tabulce na následující stránce uvedeno i bankovní spojení v případě, že má farnost bankovní účet. U každé farnosti nebo filiální obce je uvedena i osoba, které lze příspěvek zaplatit v hotovosti.

O způsobu využití finančních prostředků pak rozhoduje farář či administrátor po dohodě s farní radou. Konkrétně se jedná o účely, které většinou slouží společnému úmyslu farníků, tzn. nákup svíček, mešního vína, výzdoby kostela, koupě či oprava varhan (el. kláves), anebo například zařízení sloužící k údržbě okolí fary a kostela (sekačka na trávu, sazenice květin, barva), tzn. že se pořizují věci, které slouží více méně všem. Výjimečně jsou peníze z těchto příspěvků využívány na úhradu nájmu nebo cestovného farníků např. na synodu. Konkrétní údaje z vaší farnosti lze získat u faráře či administrátora, u členů místní farní rady, příp. pokladníka.

☒ *Jiří J. Konvalina*

Kontaktní údaje pro zaplacení církevního příspěvku:

farnost / filiálka	Kontaktní osoba nebo osoba přijímající hotovost	Číslo bank. účtu (VS = Kč)
Brno	pokladní Hana Tomanová, příp. Miroslava Klimová	—
Břidličná	pokladní Jaroslava Charvátová	—
Český Těšín	administrátor Andrzej Mizia Cezary	—
Desná	administrátor Ivan Peschka	—
Havlíčkův Brod	pokladní Blanka Zauzigová	—
Jablonec n. N.	pokladník Vladimír Řeňč	195558011/0300
Jihlava	pokladní Miroslava Čapková, příp. farář Martin Čapka	200108905/0300
Pacov	farář Grzegorz Żywczok	—
Pelhřimov	farář Grzegorz Żywczok	0711421389/0800
Praha (Nalezení sv. Kříže, sv. Rodina)	pokladník Petr Brzobohatý	1922906399/0800
Praha (sv. Máří)	pokladník Jiří Pechlát	204167267/0300
Soběslav	pokladní Alena Vondrášková nebo administrátor Aleš Svoboda	—
Strakonice	pokladník Václav Karas, příp. farář Václav Diviš	—
Šumperk	pokladní Zdena Körmendyová	—
Tábor	pokladní Alena Sassmannová nebo účetní Helena Kabešová	160866911/0300
Varnsdorf	farář Roland Solloch	35-923323369/0800
Zlín	pokladní Marie Forgáčová, příp. Pavel Benedikt Stránský	4862576001/5500
Ordinariát		1922898309/0800

Konkatedrální chrám Proměnění Páně ve Varnsdorfu

Starokatolický kostel ve Varnsdorfu je vůbec nejstarším vlastními silami postaveným starokatolickým kostelem na světě. Před jeho vystavěním se nově vzniklá starokatolická obec scházela v sále hostince Koloseum a prostorách obchodního domu Franze Richtera. Když bylo 28. 8. 1872 rozhodnuto o stavbě kostela, Richter také zakoupil stavební pozemek na kopci dříve zvaném Schürzens Berge. Na stavbu chrámu byla vypsána zvláštní sbírka a jeho slavnostní vysvěcení se konalo 27. prosince 1874 za účasti 4000 lidí.

Kostel, původně zasvěcený „Jménu Kristově“ zvaný též Salvatorkirche, který své patronium dnes slaví 6. srpna na svátek Proměnění Páně, je dílem stavitele Stolleho. Honosnější předlohou mu byl zřejmě evangelický kostel architekta Gustava Sacherse v Liberci postavený na začátku 60. let. Novoklasicistní chrám má podélný půdorys s polygonálně uzavřeným presbytářem. Nejvýraznějším architektonickým prvkem je věž ve středu průčelí, dole čtyřhranná a v nejvyšším patře polygonální.

V srpnu roku 1880 se začalo se stavbou blízké fary (č. p. 1232), která se později stala biskupstvím. Varnsdorfský kostel byl na katedrálu pro starokatolíky v celém Rakousku-Uhersku povýšen roku 1897 u příležitosti čtyřicátého výročí panování císaře Františka Josefa I. Svůj statut katedrály si varnsdorfský kostel udržel až do roku 1995, kdy bylo biskupské sídlo přesunuto do Prahy. Díky svému historickému významu zůstal kostel Proměnění Páně chrámem konkatedrálním.

Po druhé světové válce bylo z kostela odstraněno vše německé včetně pomníku obětem první světové války. V roce 1950 byl kostel poprvé uzavřen a v roce 1953 měl být podle záměru Státního úřadu pro věci církevní dokonce přestavěn na kino. K tomu však naštěstí nedošlo, nicméně kostel chátral, protože stát neplnil svou zákonnou povinnost přispívat na církev, kterým zabral majetek.

V roce 1968 se zde uskutečnila intronizace biskupa dr. Augustina Podoláka a v roce 1971 zde biskup Podolák naposledy uděloval kněžské a jáhenské svěcení (kněží Sainer, Bastján, Kostohryz a Hejbal a jáhen Plachý). Když byl koncem roku 1971 biskupu Podolákovi odebrán tzv. státní souhlas k duchovenské službě jakož i klíče od katedrály, zde působili duchovní spolupracující s režimem (tzv. „správcové biskupství“ Trousil a Pulec), věřící se však ve svých duchovních potřebách obraceli na biskupa, který jim tajně sloužil, až do svého nuceného vystěhování do severočeského Cvikova. Kostel byl posléze uzavřen pro havarijní stav.

V roce 1977 se započalo s opravami, které trvaly až do roku 1984. Jak se dovídáme z tendenčně psaného článku z Alt-Katholische Kirchenzeitung z ledna 1984, „byla rekonstrukce dokončena také díky dobrovolnické práci věřících: Strop napadený červotočem a houbou byl částečně vyměněn, stromek rostoucí z věže odstraněn a presbytář sakristie a depositář opraveny a vymalovány.“ Roku 1988 okresní národní výbor prohlásil kostel Jména Kristova kulturní památkou. Přes

údajné opravy, z velké části financované sesterskými církvemi ze zahraničí, v roce 1990, kdy se ujal vedení církve opět biskup Podolák, byl kostel v dezolátním stavu: na věži kostela a části střechy zcela chyběla krytina a strop hrozil zřícením. V období 1971–1989 z kostela zmizela větší část mobiliáře (například lustry, liturgické nádoby a další reálie), kterou již dnes můžeme obdivovat jen na fotografiích. V roce 1992 byla opravena střecha věže a v letech 1993–1996 postupně probíhala rozsáhlejší rekonstrukce. Kostel získal novou fasádu, novou střechu, výměnu větší části stropu a výmalbu interiéru, byly opraveny kostelní hodiny, byla vybudována kaple na místě bývalého depozitáře a interiér byl upraven podle současných liturgických potřeb. Na náročných pracích se tentokrát opravdu podíleli věřící zejména z Prahy, kteří zde trávili Týdny duchovní obnovy. Stejně tak byla zrekonstruována i farní budova.

Kostel byl znovu vysvěcen 6. srpna 1996 za účasti zahraničních hostů, slavnostní bohoslužbě předsedali zvolený biskup Dušan Hejbal a rakouský starokatolický biskup Bernhard Heitz.

Dnes interiéru dominuje socha Krista z kararského mramoru od Vincence Pilze z roku 1882 stojící v presbytáři. Dojem z bílé barvy kamene dotváří umělé osvětlení sochy instalované roku 1904. Původně byl ve výklenku za Kristem namalován kříž, dnešní výmalba z roku 1996 je abstraktní.

Od Synody obnovy, která se konala v roce 1990, se zde opět konají pravidelné bohoslužby. Biskup Podolák, který se musel v druhé polovině 70. let minulého století odstěhovat z Varnsdorfu, aby nebyl na očích věřícím, zde byl 17. listopadu 1990 znovu slavnostně uvítán a vzhledem k jeho zdravotnímu stavu farnost v té době administroval jeho generální vikář a pražský farář Dušan Hejbal, který

byl po smrti biskupa zvolen administrátorem biskupství a posléze biskupem. Po roce 1996 zde jako administrátoři farnosti působili kněz dr. Petr Tvrděk a jáhen Matouš Kubeček. V roce 2002 varnsdorfská farní obec po letech konečně získala stabilního duchovního správce, kterým je až do současnosti farář Roland Solloch. Jeho příchodem farní obec opět ožila, stále pokračují opravy kostela, kte-

rý mj. získal nové vitráže a připravuje se další oprava a výmalby stropu.

V současnosti se zde pod vedením faráře Rolanda Sollocha konají pravidelné starokatolické bohoslužby každou neděli v 10 hodin, přičemž každá první neděle v měsíci je věnována dětem. Farnost má i své internetové stránky www.starokatolicivdf.com.

✉ Lucie Kodišová

Pro usmání

Jak to bylo po počátku světa

Na počátku pokryl Bůh zemi brokolicí, květákem a špenátem, zelenou a žlutou a červenou zeleninou všeho druhu, aby muž a žena mohli žít dlouho a zdravě.

A Satan stvořil Algidu a Rafaelo. A zeptal se: „Ještě pár horkých višní k té zmrzlině?“

A muž odpověděl: „Ano, rád.“ A žena poznamenala: „Mně prosím ještě horkou vafli se šlehačkou.“ A tak každý nabrali 5 kilo.

A Bůh stvořil jogurt, aby si žena mohla uchovat figuru, která se muži tak líbila. A Satan vytvořil z pšenice bílou mouku a z řepy cukr a zkombinoval je. A žena změnila svou konfekční velikost z 38 na 46.

I řekl Hospodin: „Zkuste můj čerstvý okurkový salát.“

A Dábel k tomu stvořil dressing a česnekový toast jako přílohu. A mužové a ženy si po tomto požitku povolili pásky alespoň o jednu díрку. Bůh ale vyhlásil: „Dal jsem vám přece čerstvou zeleninu a olivový olej na ni!“ A Satan vytvořil malé briošky a sýr camembert, humrové chlebičky a kuřecí prsíčka na másle,

k čemuž bylo již třeba druhého talíře. A hladina cholesterolu lidstva stoupala k nebesům. Tak Hospodin stvořil běžecké boty, aby jeho děti ztratili nějaké to kilo. A Satan stvořil kabelovou televizi s dálkovým ovládáním, aby se člověk nemusel obtěžovat s přepínáním. A mužové a ženy se smáli a plakali před blikající obrazovkou a počali se oblékat do strečových běžeckých dressů.

Nato Bůh stvořil brambory, s nízkým obsahem tuku a bohaté na draslík a další cenné látky. A Satan odstranil zdravou slupku a vnitřek rozdělil na plátky, které pak smažil ve zvířecím tuku a poprášil pak spoustou soli. A člověk získal dalších pár kilo.

Pak Hospodin vynalezl libové maso, aby jeho děti nemusely zpracovávat tolik kalorií, a přitom aby se zasytily. A ďábel stvořil McDonalds a Cheeseburger za 20 korun. A pak se Lucifer zeptal: „Hranolky?“ A člověk odpověděl: „Jasně! Extra velkou porci s majonézou!“ A čert řekl: „Tak to má být.“

A člověk utrpěl srdeční infarkt.

Bůh si povzdychl a stvořil čtyřnásobný bypas. – A Satan vynalezl státní zdravotní pojištění...

Zprávy

Rozbíhá se příprava na Noc kostelů

Pořadatelé ve stovkách kostelů a modliteben českých církví začínají již nyní připravovat programy pro Noc kostelů, která se bude konat v celé České republice, Slovenské republice i v Rakousku v pátek 1. 6. 2012.

V loňském roce se do Noci kostelů v České republice zapojilo celkem 939 kostelů, ve kterých připravili pořadatelé pro návštěvníky více než 5000 programů. O mimořádném zájmu veřejnosti svědčí i více než 300 000 návštěvnických vstupů zaznamenaných během večera a noci. Noc kostelů se v roce 2011 konala poprvé také na Slovensku, kde byla otevřena téměř stovka kostelů Trnavského a Nitrianského kraje.

A protože v pátek 1. 6. je zároveň Den dětí, budou pořadatelé v programech některých kostelů pamatovat i na rodiny s dětmi, které se mohou těšit, že v otevřených kostelech na ně budou čekat zajímavé soutěže, výtvarné dílny či prohlídky kostela. Informace o Noci kostelů mohou návštěvníci sledovat na webových stránkách www.nockostelu.cz. Bližší informace o Noci kostelů u starokatolíků přineseme v příštím čísle.

Sváteční slovo biskupa Dušana

V neděli 19. 2. 2012 vysílala Česká televize pořad Sváteční slovo biskupa Dušana. Pořad byl natočen ve Štěfánkově hvězdárně v Praze a měl název Nebe. Znovu jej shlédnout je možné na internetových stránkách České televize. Odkaz na pořad je: www.ceskatelevize.cz/porady/880349-svatecni-

-slovo/212562216100001-svatecni-slovo-biskupa-dusana-hejbala/

Ekumenická slavnost

V pondělí 23. 1. 2012 od 18 h v kostele sv. Vojtěcha v Praze v Dejvicích se konala tradiční ekumenická slavnost, tentokrát mimo jiné v rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů.

Tato slavnost se uskutečňuje pod záštitou Ekumenické rady církví v ČR a České biskupské konference. Pozvání pražského arcibiskupa Dominika Duky přijal téměř kompletní římskokatolický biskupský sbor, čelní představitelé církví sdružených v Ekumenické radě včetně našeho biskupa Dušana Hejbala a mnoho dalších hostů, například zástupci Armády spásy či řádové sestry. Na bohoslužebné slavnosti byla přítomna i asi stovka věřících z různých denominací.

Kázání na text z knihy proroka Abakuka si připravil synodní senior Českobratrské církve evangelické a předseda Ekumenické rady církví v ČR Mgr. Joel Ruml.

Příchod věrozvěstů na Moravu připomene historický film i seriál

Příchod věrozvěstů Konstantina (Cyrila) a Metoděje, k jejichž odkazu se hlásí i naše církve, na Velkou Moravu připomene historický film, který letos v květnu začne natáčet režisér Petr Nikolaev. Uveden bude v roce 2013 při příležitosti 1150. výročí počátku šíření „východního“ křesťanství v českých a moravských zemích. Tvůrci filmu chtějí podnítit zájem Čechů o historii. Spolu s filmem vznikne pětidílný seriál s prvky dokumentu a dramatu, a to pod vedením Davida Kočára. „Příběh Cyrila a Metoděje nebyl u nás dosud důstojně filmově zpracován, přestože

jím vděčíme za mnohé. Jejich misie ovlivnila rozvoj křesťanství, kultury, vzdělanosti všech slovanských národů a položila základy české státnosti,“ řekl mj. pražský arcibiskup Dominik Duka. „Svatí bratři přeložili také první liturgie do slovanštiny. Jejich misie ovlivnila prakticky celou Evropu, a proto byli vyhlášeni jejími spolupatrony a apoštoly Slovanů,“ doplnil metropolita pravoslavné církve, vladyka

Kryštof. Představitelé obou velkých církví tvorbu filmu podporují.

Místem natáčení bude nejen Česko, ale i Slovensko, Řecko a Itálie. „Pro mě je to velmi zavazující úkol. Toto téma mě lákalo již dlouho,“ řekl Nikolaev, jemuž bude vzorem pro zpracování tématu styl Františka Vlácilá.

Snímek bude mapovat celý život obou věrozvěstů, jejich mise i strastiplnou cestu do střední Evropy, o níž požádal kníže Rostislav, i následný pobyt až k jejich vyhnání.

Anglikánský arcibiskup se postavil proti rozšíření definice manželství i na homosexuální svazky

„Úsilí změnit definici manželství připodobňuje Davida Camerona diktátorům, kteří zaváděli tzv. newspeak. Tak daleko vláda politiků nesahá,“ řekl John Sentamu, anglikánský arcibiskup Yorku a druhý muž britského anglikanismu. Ten vystoupil proti plánům britské vlády, která chce pod pojem manželství zahrnout také svazky osob téhož pohlaví. „To máte tak, jako by někdo ze dne na den rozhodl, že se církev nebude zabývat náboženstvím, ale válkou, a stane se součástí ozbrojených sil. Politici nemají absolutní vládu nad skutečností a jazykem,“ zdůraznil anglikánský arcibiskup a ujistil, že anglikánská církev nebude souhlasit se zaváděním homosexuálních manželství.

zdroj: christnet.cz

Pražští starokatolíci vyrazili na koně

V rámci většího zapojení dětí do života pražské farnosti se v sobotu 11. února podařilo zorganizovat výlet na Ranch B, který se nachází nedaleko malé obce Sušice u Dubé. Cílem bylo zpříjemnit pražským dětem a jejich rodičům jarní prázdniny a vyrazit si zajezdit na koních a zažít nefalšovanou zimní jízdu na saních tažených dvojspřežím. Akci organizovala Ivana Kuglerová ve spolupráci s farní radou.

Přestože po celý den silně mrzlo, všichni si sobotu užili a doba strávená na koních se oproti plánu prodloužila o několik hodin. Atmosféru příjemného odpoledne můžete okusit na několika otištěných fotografiích.

